

Korompainé Mocsnik Marianna – Sándor Mária

A Berettyó Kulturális Központ – Bihari Múzeum létrejötte, működése és szakmai gyűjteményei

A berettyóújfalui Bihari Múzeum a bihari térség négy évtizedes múlttal rendelkező tájmúzeuma. Gyűjtőterülete az egykor történeti Bihar vármegye ma Magyarországra eső települései:

1. a Berettyóújfalui járás közigazgatási területe;
2. a Derecskei járásból: Derecske, Esztár, Hajdúbagosa, Hosszúpályi, Kismarja, Kokad, Konyár, Létavértes, Monostorpályi, Pocsaj, Sáránd, Tépe települések közigazgatási területe;
3. a Püspökladányi járásból: Báránd, Bihardancsháza, Bihartorda, Biharnagybajom, Földes, Nagyrábé, Sáp, Sárrétudvari települések közigazgatási területe.

Gyűjtőköre: helytörténet, néprajz, irodalomtörténet, természettudomány.

Működési keretek

A Bihari Múzeum Berettyóújfaluban 1974 októberében nyitotta meg kapuit a látogatók előtt a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumi Szervezet részeként, a Fényes család egykori lakóházában. 2001-ben költözött a főterre, az 1874-ben községházának emelt épület emeletére. 2012-ig a Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatóságának tagjaként működött, majd 2013. január 1-jével Berettyóújfalú Város Önkormányzatának fenntartásába került, a Sinka István Városi Könyvtárral összevont intézményként. 2016. február 1-jétől az újonnan létrejött, szintén Berettyóújfalú Város Önkormányzata által fenntartott Berettyó Kulturális Központ tagintézménye lett.

Munkáját humánerőforrással, anyagi hozzájárulással több civil szervezet is segíti:

- Bihari Múzeum Baráti Köre, alapítás éve: 1991;
- Bihari Múzeumért Alapítvány, alapítás éve: 1993;
- Bihari Természetbarát Egyesület, alapítás éve: 2005.

Gyűjtemény

A Bihari Múzeum gyűjteményét 1974-ben régészeti, történeti, általános történeti dokumentáció, néprajzi, irodalomtörténeti (irodalmi tárgyi és irodalmi kézirat) és képzőművészeti, numizmatikai gyűjteményekkel, adattár, könyvtár, fotótár segédgyűjteményekkel hozták létre. 1998-ban alakították ki a természettudományi gyűjteményt.

Régészeti gyűjtemény

A megalapításkor a gyűjteménybe került az 1967-es furtai ásatás és a herpályi monostortemplom anyaga. 1978-ig a herpályi monostortemplom környékén végzett ásatás leletanyagával, a bihari halmok felszíni leleteivel, a gáborjáni bronz depot-lelettel és egy Körösszakálról származó szarmata kori edénnyel gyarapodott. 1978 óta a Bihari Múzeum régészeti anyaga nem bővült, a gyűjtőterületen végzett feltárások anyaga a Déri Múzeumban került feldolgozásra és végleges elhelyezésre. A gyűjteményben található 2652 tárgyat 2010-ben adtuk át a Déri Múzeum Régészeti Osztályának.

Történeti gyűjtemény

Az 1974-ben létrejött gyűjtemény 2015. év végén 1279 db egyedileg leltározott tárgyat és 254 db csak gyarapodási naplóban nyilvántartott tárgyat tartalmazott, melyek elsősorban helytörténeti jelentőséggel bíró tárgyak (helyi történelemben szerepet játszó személyek használati tárgyai és viseletei, polgári bútorok). Jelentős részét képezi a gyűjteménynek a Berettyóújfalui Sport Egyesület (BUSE) zászlói, kupái, a lebontott országzászló emlékmű elemei, a berettyóújfalui Lisztes Szálló berendezési és használati tárgyai.

Általános Történelmi Dokumentációs gyűjtemény

Létrehozását 1974-ben a Miskolczi család iratanyagát tartalmazó gyűjtemény alapozta meg. A gyűjtemény 5121 db leltározott és 1596 db gyarapodási naplóban nyilvántartott dokumentumot: történeti értékű eredeti fényképet, bizonyítványokat, személyes, hivatalos iratokat tartalmaz.

Numizmatikai gyűjtemény

1974-ben hozták létre, és feudális kori családi pecsétnyomók, érdemérmek, BUSE sportérmek és egyéb, a gyűjtőterületről bekerült pénzérmék, bankjegyek (összesen 945 db egyedileg leltározott tárgy) találhatóak benne.

Néprajzi gyűjtemény

1974-ben elsősorban iskoláktól (Szentpéterszeg, Berekböszörmény, Berettyóújfalu) kapott gyűjtemények gyarapították, melyek főleg a paraszti háztartás és a gazdálkodás eszközeit foglalták magukban. Jelenleg 2915 db egyedileg leltározott, 142 db csak gyarapodási naplóban nyilvántartott tárgyat tartalmaz; a 20. század közepéig használt paraszti tárgyak, bútorok, viseleti darabok, lakástextíliák a múzeum gyűjtőterületéről származnak.

Képzőművészeti gyűjtemény

1974-ben nyitották meg a leltárkönyvet, és elsősorban a bihari térséghez köthető alkotók munkái (festmények, grafikák, kispasztikák), illetve a térségben zajló alkotótáborok anyagai adják a gyűjtemény magját. Jelentős részét képezik e gyűjteményegységnek a Berettyóújfaluból elszármazott budapesti műgyűjtő, Dancsházi Nagy Márton ajándékaiként bekerült ex librisek, grafikák. A képzőművészeti gyűjtemény 1793 darab egyedileg leltározott, 65 db gyarapodási naplóban nyilvántartott alkotást tartalmaz.

Irodalomtörténeti gyűjtemény (irodalmi tárgyi és irodalmi kézirat gyűjtemény)

1974-ben Nadányi Zoltán hagyatékával (Nadányi Gertrúd ajándéka) és a sárrétudvari költő, Nagy Imre teljes hagyatékával alapozták meg, amelyekben kéziratok és írásos dokumentumok mellett tárgyakat is találunk. Ez a szakági gyűjtemény két külön egységre van felosztva: irodalmi tárgyi és irodalmi kézirat gyűjteményre. Mindkettő Bihar vármegye területén élt-élő költők, írók dokumentumait, köteteit, kézirateit, illetve tárgyait tartalmazza. Az irodalmi tárgyi gyűjtemény 842 db egyedileg leltározott tárgyat és 5 db csak gyarapodási naplóban nyilvántartott tárgyat, az irodalmi kézirat gyűjtemény 3481 db egyedileg leltározott és 7 db gyarapodási naplóban nyilvántartott tételt foglal magába.

Természettudományi gyűjtemény

1998-ban jött létre, amikor földrajzoktatási segédanyagának szánva 82 db ásványt és kőzetet vásárolt (pályázati forrásból) a múzeum Böttkös Sándor debreceni gyűjtő gyűjteményéből. Gyarapodása azóta 3 db.

Munkásőr gyűjtemény

1992-ben került a Bihari Múzeumba a berettyóújfalui II. Rákóczi Ferenc Munkásőr egység anyaga, amelyet külön részként kezelünk. Összesen 6654 egyedileg nyilvántartott tárgyat, dokumentumot tartalmaz ez a gyűjteményi egység.

Segédgyűjtemények

Adattár

1974-ben dr. Sándor Mihályné néprajzi és történeti gyűjtéseinek átengedésével segítette kialakítását. 1978-ban a múzeumi pályázatokra beérkező dolgozatok és a Berettyó-újfalui monográfia részgyűjtései kerültek bele ebbe a gyűjteménybe. Jelenleg 7469 db leltárkönyvben nyilvántartott dokumentációs egység, valamint 528 db gyarapodási naplóban nyilvántartott egység van a részgyűjteményben: a gyűjtőterületre vonatkozó nép-

rajzi, helytörténeti kutatások jegyzetei mellett, kiadatlan tanulmányok, szakdolgozatok, eredeti dokumentumok másolatai, videofelvételek, hanganyagok, illetve a múzeum szakmai munkájával összefüggő dokumentumok találhatóak e legtöbbet kutatott gyűjteményi egységünkben. A 2002. évi nyilvántartási szabályzat értelmében az adattári témájú fotókat külön leltárkönyvben tartjuk nyilván. (8005 db felvétel leltárkönyvben, 207 db gyarapodási naplóban).

Fotótár

1974-ben néhány üveglemez és régi negatív begyűjtésével hozták létre. Később múzeumi események felvételeivel, kiállítások fotóanyagával gyarapították. Jelenleg 1711 db leltározott felvétellel (negatívok, üvegnegatívok is) rendelkezik.

Könyvtár

A megalapításkor a múzeumi szervezet és az Egyetemi Könyvtár átengedett duplum anyagából létesítették. Évente jelentős számú könyvvel, folyóirattal gyarapodik, kisebb mértékben vásárlás útján, nagyobb mértékben ajándékozás, cserekapcsolatok révén. Jelenleg több mint 14 000 db könyvvel és folyóirattal rendelkezik. 2016 elején több mint 3000 kötettel gyarapodott a könyvtár: dr. Barcsay László, Berettyóújfalu díszpolgárának hagyatékával (könyvek és folyóiratok) és dr. Ujváry Zoltán, a Debreceni Egyetem néprajzi tanszéke professzorának ajándékával.

Munkatársak

Szakmai munkánkat jelenleg négy főállású, felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberrel végezzük:

Csarkó Imre történész muzeológus, múzeumpedagógus

Korompainé Mocsnik Marianna etnográfus-múzeumpedagógus, múzeumvezető

Dr. Krajczárné Sándor Mária néprajzos muzeológus

Szémánné Veres Gabriella irodalmi muzeológus, könyvtáros

További múzeumi munkatársak:

Kurcz Beatrix adattáros, közművelődési munkatárs

Szűcs Endre műtárgyvédelmi asszisztens.

Különböző pályázatok, illetve kulturális közfoglalkoztatási program keretében időszakosan további szakemberek foglalkoztatására is lehetőség nyílik. (2016 márciusától két fő történészt és további négy fő munkatársat foglalkoztat ily módon a múzeum és a hozzá kapcsolódó civil szervezetek, a Bihari Természetbarát Egyesület és a Bihari Múzeum Baráti Köre).

Kutatószolgálat

A gyűjtemény külső kutató számára a múzeumvezető előzetes engedélyével kutatható, az engedélyhez szükséges adatlap a múzeum honlapján található meg.

A múzeum saját kutatási témái

Gyűjtőköréhez igazodva Bihar történetére, néprajzára, irodalomtörténetére vonatkozóan folytat kutatásokat.

Kiemelt területek:

- a két világháború közötti Berettyóújfalu története;
- Bihar története a 20. század első felében;
- az I. világháborúhoz köthető tárgyak, dokumentumok;
- a Kelet Népe irodalmi folyóirat;
- Bihar területén használatos népi kerámia;
- Berettyóújfalu oktatástörténete.

Kiadványok

A Bihari Múzeum Évkönyve

A Bihari Múzeum megalapítása (1974) után két évvel látott napvilágot első évkönyve, és az azóta eltelt négy évtizedben pedig még 9 kötet jelent meg, kisebb-nagyobb időközönként. Leginkább a Bihari Múzeum gyűjtőterületéről publikálja a természettudományi, régészeti, néprajzi, irodalomtörténeti, képzőművészeti témájú tanulmányokat, de Bihar vármegye ma országhatáron túli területére is kitekintettek az egyes kötetek néhány írás erejéig. A szerkesztők fontosnak tartják a történeti, néprajzi források közlését; a Bihari Múzeum Évkönyvében jelent meg például először magyar fordításban Bél Mátyás *Bihar megye leírása* című műve (fordította: P. Szalay Emőke, jegyzetekkel ellátta: Csorba Csaba). (Évkönyvünk két ízben is közölte a fordítást: a II., illetve – javított jegyzetekkel – a XII–XIV. kötetben.) Az I–III., valamint a legutóbbi négy kötetben a Bihari Múzeum tevékenységéről is olvashatunk összefoglalót az intézmény igazgatójának tollából. Minden tanulmány végén német nyelvű rezümé, 2014-től angol nyelvű összefoglaló található. Legutóbbi kötete A Bihari Múzeum Évkönyve XVII–XIX. (Szerk.: Sándor Mária. Berettyóújfalu, 2014.)

Bihari Diéta

1996-ban indult útjára a Bihari Diéta tudományos-ismeretterjesztő konferenciasorozat, amelyen a különböző tudományágak legújabb, Biharral foglalkozó kutatási eredményeket mutatják be. 2007-től a Bihari Múzeum és civil szervezetei, valamint a Parola Közhasznú Egyesület látja el a szervezői feladatokat, karöltve más civil szervezetekkel. A kétévente megrendezésre kerülő ülészakok biztosítják, hogy a saját lakóhelyükről,

környezetükről tájékozódni szándékozó bihariak, valamint a vidék iránt érdeklődők szakemberektől hallják és olvassák a legújabb, legfrissebb kutatási eredményeket. A konferencia előadásából mindeddig 7 kötet jelent meg. Legutóbbi, VIII–IX. összevont kötete (Szerk.: Mezei Milán – Kállai Irén. Berettyóújfalu, 2014.) Berettyószentmártonnal foglalkozó írásokat foglal magába.

További kiadványok

Séta a faluvárosban. Berettyóújfalu egykor és ma. Szerk.: K. Sándor Mária. Berettyóújfalu, 2008. A Bihari Múzeumért Alapítvány kiadása.

Kállai Irén: *Berettyóújfalu – Városnéző séta.* Bp., 2010. Tájak, Korok, Múzeumok Kis-könyvtára 821.

Berettyóújfalu az újkőkortól napjainkig. Szerk.: Kállai Irén. Berettyóújfalu, 2011. A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága kiadása. (Papír alapon és digitális – DVD-változatban is.) Hozzá kapcsolódó oktatási segédanyag elektronikus formában.

Tájházak és kiállítóhelyek Biharban I. Szerk.: Kolozsvári István – Sándor Mária. Berettyóújfalu, 2009. A Bihari Múzeum Baráti Köre kiadása. (Biharország kincsei c. sorozat I. kötete. Sorozatszerk.: Sándor Mária.)

Aranygyökök. Az érsemjéni Kazinczy Ferenc-, Fráter Lóránd- és Csiha Kálmán- emlékház kiállításai. Szerk.: Sándor Mária. Berettyóújfalu, 2009. (A Bihari Múzeum Baráti Köre kiadása.)

Tájházak és kiállítóhelyek Biharban II. Szerk.: Kolozsvári István – Sándor Mária. Berettyóújfalu, 2010. A Bihari Múzeum Baráti Köre kiadása. (Biharország kincsei c. sorozat II. kötete. Sorozatszerk.: Sándor Mária.)

Források O'sváth Pál sárréti csendbiztos életéhez. Vál., sajtó alá rendezte, bev. és jegyz.: Seres István; szerk.: Sándor Mária – Török Péter. Berettyóújfalu, 2010. A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága és a Bihari Múzeum Baráti Köre közös kiadványa. (Források és Adatok Bihar történetéhez, I. kötet.)

Sárréti kurrentáló könyv. Szerk.: Brigovác László – Petró Leonárd – Sándor Mária. Berettyóújfalu, 2011. (A Bihari Múzeum Baráti Köre és a Bihari Múzeumért Alapítvány közös kiadása.)

Apai örökség. Fazekas Ferenc 60 éves. (Szerk.: Kocsis Csaba.) Berettyóújfalu, 2015. (A Bihari Múzeum Baráti Köre kiadása.)

Csarkó Imre: *Szemelvények Esztár XX. századi történetéből.* Esztár, 2015. (Esztár Fejlődéséért Alapítvány kiadása.)

Kiállítások

A *Táj és az ember – Herpálytól a faluvárosig* című állandó kiállítás Berettyóújfalu és Csonka Bihar kulturális emlékeit hét egységben mutatja be. A régészeti kiállításban Berettyóújfaluhoz tartozó Herpály nevű határreszen 1977 és 1982 között végzett feltárás késő újkőkori leletei láthatók *Volt egyszer egy újkőkori világ* címmel. Két néprajzi kiállítótermünk egyike az árvízszabályozás előtti Sárrét vízi világát és a hozzá kapcsolódó élet-

módot mutatja be, a másik pedig a hagyományos női munkákat múlt század eleji konyha- és szobabelső segítségével. A folyosón látható kiállítási egység a Trianon előtti Bihar vármegye irodalomtörténetét villantja fel térkép segítségével, a tárlókban pedig néhány helyi író, költő személyes tárgyai is megtekinthetők. Helytörténeti tárlataink témája Berettyóújfalun: az előtérben a környéket feldúló török-tatár seregek ellen harcoló, 1658-ban hősi halált halt vitéz Kádár István nemeslevele látható nagytárlásban, a kiállítótermekben pedig a település 19. század végi – 20. század eleji, illetve a két világháború közötti történetét mutatjuk be.

A Bihari Múzeum időszaki kiállítótermében évente 4–6 tárlatot rendezünk, részben a múzeum saját gyűjteményéből, részben helyi alkotók munkáiból, műgyűjtők tárgyaiból, továbbá vándorkiállítások bemutatásával. A múzeum 2011-ben kialakított előadóterme rendhagyó időszaki kiállítások helyszíne. Számos, munkatársaink által rendezett tárlatot a Bihari Múzeum után több helyszínen is bemutattunk, elsősorban a járás településein, de vendégkiállításokként eljutottak már megyén kívüli kiállítóhelyekre is.

Közművelődés

A Bihari Múzeum szerteágazó közművelődési munkát végez: vetélkedőket, előadásokat, könyvbemutatókat szervez rendszeresen, családi programunkra havonta egy szombat délutánon kerül sor. Országos rendezvénysorozatok: *Múzeumok Éjszakája*, *Múzeumok Őszi Fesztiválja*, *Kulturális Örökség Napjai*, *Ars Sacra Fesztivál*, *Itthon vagy – Magyarország, szeretlek!* helyi eseményeinek megrendezése többéves múltra tekint vissza. A múzeum munkatársai részvételével 40 éve szervezzük meg a *Bihari Honismereti Tábor*ot. 2016-ban indult útjára a *Tudástár – Szabadegyetem mindenkinek* című előadásorozat, néprajzi szakkör 5. osztályosok számára, illetve a történelmi témájú nyári tábor is. *Segítünk, hogy segíthess* címmel múzeumi önkéntesek képzésébe kezdtünk ez év márciusában.

Múzeumpedagógia

A Bihari Múzeum több évtizedes hagyományokkal rendelkező múzeumpedagógiai munkájának újabb lendületet három, az Európai Unió támogatásával megvalósuló pályázat adott. A *Bihari „múzeumi tanoda” – A Bihari Múzeum közoktatást és az életen át tartó tanulást támogató tevékenységei* TÁMOP 3.2.8/B-08 jelű, valamint a *Bihari vándortársasága – A Bihari Múzeum tanórán kívüli és szabadidős tevékenységei* TÁMOP 3.2.11./10-1-2010-0021. számú pályázat keretében négy korosztály számára több mint 20-féle múzeumpedagógiai foglalkozás, múzeumi szakkör, és egyéb közművelődési program tematikája került kidolgozásra, illetve megvalósításra, továbbá számos műtárgymásolat, szemléltető eszköz készült el a pályázati támogatásból. A TIOP 1.2.2-09/1-2010-0021. számú nyertes pályázat infrastrukturális fejlesztést hozott magával: a Bihari Múzeumban 21. századi technikai eszközökkel felszerelt előadóterem és régészeti oktatóterem kialakítását tette lehetővé.

Jelenleg négy korosztálynak kínálunk az állandó kiállításhoz és a gyűjteményeinkhez kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásokat: óvodások (10 téma), alsó és felső tagozatos korosztály (19 téma), középiskolások (3 téma). Időszaki és vándorkiállításainkhoz

is rendszeresen készül múzeumpedagógiai program. 2015-ben indult útjára a múzeumpedagógiai kiadványsorozatunk *Bihari értékek* címmel.

Eddig megjelent füzetek:

1. *Furtai barangoló I. – a 6-10 éves korosztály számára.* (Írta és szerkesztette: Korompainé Mocsnik Marianna.) A Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár kiadása, 2015.
2. *Furtai barangoló II. – a 10-14 éves korosztály számára.* (Írta és szerkesztette: Korompainé Mocsnik Marianna.) A Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár kiadása, 2015.
3. *Kelet Népe '80 – A Sebes-Körös partjától az Adler-nyomdáig – 12-18 éves korosztály számára.* (Írta és szerkesztette: Szémánné Veres Gabriella.) A Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár kiadása, 2015.
4. *Amiről a Sárret mesél... – 7-14 éves korosztály számára.* (Írta és szerkesztette: Korompainé Mocsnik Marianna.) A Bihari Múzeum és Sinka István Városi Könyvtár kiadása, 2015.

A Bihari Múzeum mint járési múzeum

2014-ben kezdődött el a Bihari Múzeum járési mintaprojektje, amelynek célja 11 Berettyóújfalu környéki településen található 15 kisgyűjteménynek (önkormányzati, civil szervezet által fenntartott tájház, kiállítóhely és magángyűjtemény) szakmai segítségnyújtása a muzeológiai és közművelődési munkákban. A program keretében kilenc kisgyűjteményben készült műtárgyvédelmi felmérés, több mint 400 tárgy részesült megelőző műtárgyvédelmi kezelésben. Négy állandó kiállítási egység, öt időszakos (vándor-) kiállítás valósult meg. Múzeumpedagógiai foglalkozásokat (kihelyezett formában 11 településen, 33 alkalom, 15 témában 766 fő részvételével; a Bihari Múzeum épületében a járás iskoláiból, óvodáiból 33 településről, 87 alkalom, 916 fő részvételével), tematikus játszóházakat (7 településen, 9 alkalom, 5 téma 844 fő részvevővel) tartottunk, falunapokon, települési rendezvényeken 13 alkalommal vett részt a múzeum közművelődési programmal. Továbbá járési középiskolás helytörténeti és irodalmi témájú levelezős vetélkedőt szerveztünk minden korosztály számára, valamint honismereti táborot is tartottunk. Munkatársaink közreműködtek szavalóverseny (Sárretudvari) és néprajzi vetélkedő (Nagyvárad) lebonyolításában is. Kilenc kisgyűjteményben őrzött, összesen 200 műtárgy került ismeretterjesztő leírással a széles nyilvánosság elé a *Múzeum Digitár* internetes portálon. Több településen elindult a néprajzi és helytörténeti adatgyűjtés a helybéli lakosok bevonásával.

2015 után 2016-ban is folytatjuk a járési múzeumi munkát, további kilenc községgel bővítve az együttműködő települések számát. Tovább vándorol a 2014-ben elkészült *Szemelvények a leventemozgalom történetéből* című kiállítás, illetve útjára indult a kisgyűjtemények anyagából rendezett *Mint(a) nagymamánál* című néprajzi kiállítás, amely 2016 tavaszáig összesen 9 helyszínen (Bihari Múzeum, Bihartorda, Zsáka, Furta, Nagykereki, Bojt, Biharkeresztes, Komádi, Nagyrábé) volt látható a leventemozgalmi tárlattal együtt, s az év további részében is folytatja vándorútját.

Kapcsolatok

A programjaink megvalósításában állandó partnerek: Bihari Múzeumért Alapítvány, Bihari Múzeum Baráti Köre, a Parola Közhasznú Egyesület, a Bihari Természetbarát Egyesület, Bihari Népfőiskola, Bajnóca Néptáncgyűttes, Bihar Néptáncgyűttes, helyi vállalkozók, segítők, önkéntesek.

Egyéb kapcsolatok: Bihari Népművészeti Egyesület (Berettyóújfalu), Berettyó-parti Nyugdíjas Egyesület, Összefogás Berettyószentmártonért Egyesület, Bojtért Egyesület, Csökmői Hagyományőrző Egyesület, Esztár Fejlődéséért Alapítvány, Juhász Erzsébet Művelődési Ház (Furta), Juhász Erzsébet Hagyományőrző Egyesület (Furta), Hencidai Községi Könyvtár és Művelődési Ház, Községi Ház és Városi Könyvtár (Komádi), Bocskai-várkastély (Nagykerek), Kossuth Lajos Művelődési Ház és Könyvtár (Nagyráb), Mezőgazdasági Hagyományok Gyűjteménye (Nagyráb), Barangoló Ifjúsági és Kulturális Egyesület (Nagyráb), Kastélykerti Általános Művelődési Központ (Zsáka), Rhédey Kastély Kulturális Örökség Alapítvány (Zsáka), helyi és környékbeli iskolák, KLIK Berettyóújfalui Tankerülete, települési önkormányzatok.

Határon túli civil kapcsolataink: Bánsági Múemlékvédő és Emlékhely Társaság (Nagyvárad), Tanoda Egyesület (Nagyvárad).

Elismerések

A Bihari Múzeumot az „Év múzeuma” országos pályázaton két ízben (2004, 2011) jutalmazták minisztériumi különdíjjal, a 2015. évi Múzeumok Majálisán, a Nemzeti Múzeum kertjében „Az év múzeuma, 2014” kitüntető címet vehette át Kállai Irén múzeumigazgató *„a múzeumban őrzött tudás széles körű megosztásáért, az oktatásban, nevelésben játszott szerepéért a városban és a gyűjtőkörébe tartozó teljes területen”*.

Kiemelkedő muzeológiai tevékenységének elismeréseként 2012-ben a Bihari Múzeum elnyerte a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület Kismúzeumi Tagozata és Százhalombatta Város Önkormányzata által alapított Poroszlai Ildikó-emlékérmet.

Marianna Mocsnik Korompainé –Mária Sándor

The Establishment of the Berettyó Cultural Center – Bihar Museum, Its Operation and Professional Collections

The Bihar Museum in Berettyóújfalu is the Bihar area's regional museum with four decades of history. It opened in the former residence of the Fényes family in October 1974. In 2001, it moved to the Main Square, into the first floor of the former village hall. From 1 February 2016, it has been the member institution of the newly formed Berettyó Cultural Center.

The museum performs research and collection work on Bihar's history, ethnography, folklore and literary history. The temporary exhibition hall organizes 4-6 exhibitions in a year, partly based on its own collection, and partly from the works of local artists, objects of collectors, and partly by presenting traveling exhibitions. It also carries out a wide-ranging public education task, and it has several decades history in museum educational work. The implementation of its programs are helped by non-governmental organizations, local enterpretours and volunteers.

On the Museum of the Year national competition, it was rewarded twice (2004, 2011) with the ministerial special prize; and on the Museums' 2015 Picnic, the institute was awarded with the „Museum of the Year 2014” honourable title.